

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 27 Mayıs 2024
Sayı : 519

10/1400

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ormanlarımızın, özel faydayı değil, sosyal faydayı en üst düzeye çıkarmak için işletilmesi ve orman köylüsü vatandaşların sorunlarının araştırılıp bu konuda gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz. 01.03.2024

S.T.A.
Serhan Tarhan
Diyarbakır
Derzi Mv.

Kadir Dürmer
Tokat Mv.

Aysu BANKOĞLU
Bartın Milletvekili

S. SUCU
SİBEL SUCU
TRABZON Mv.

Cumhuriyet
Müptela Mv.

İlhami Örcan AYHAN
Tatlıca Mv.

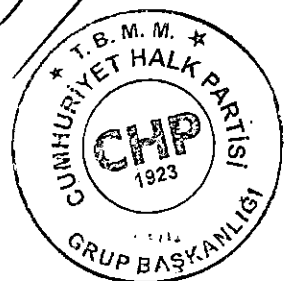
Ömer Gethi GÖNER
Aydın

Yecdi GÖRÜKÖR
KIRKLARELİ Mv.

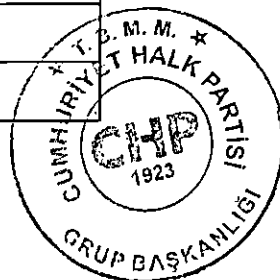
HAFİYE ÖZÜMÜ YILMAZ
Hakkari

Mehmet Tahtasır
Görm Mv.

Ufuk ÇAKIRÖZER
Eskişehir Milletvekili

5.19... Sayılı Meclis Araştırma Önergelerinin İmza Çizergesi

[illegible]

GEREKÇE

Türkiye’de orman alanlarının neredeyse tamamı devletin sahipliği ve tasarrufu altındadır. Yani ormanlar tüm Türkiye Cumhuriyeti halkının ortak malıdır. Bu yüzden ormanlar özel faydayı değil, sosyal faydayı en üst düzeye çıkarmak için işletilmektedir.

2000’li yılların başında Türkiye’de 7.344 orman içi ve 13.377 orman kenarı olmak üzere toplam 20.721 orman köyü bulunmaktaydı. Orman köyü; orman içi ve ormana bitişik köy, orman köylüsü ise; orman köyü nüfusuna kayıtlı olup, sürekli olarak bu köylerde oturan halk, olarak tanımlanmaktadır.

Orman içi ve kenarını yerleşim yeri olarak kullanan orman köylüsüyle, ormanlar organik olarak bağlıdır ve bu durum orman kaynaklarının planlanmasında ve işletilmesinde dikkate alınması gereken unsurların başında gelmektedir. Türkiye’de orman köyleri incelendiği zaman; büyük bir kısmının kentlerden uzak, dağlık ve ormanlık alanlarda kurulmuş olduğu; sağlık, eğitim, iletişim ve ulaşım gibi hizmetlerden yeterince yararlanamadıkları görülmektedir. Orman köylerinde geleneksel olarak yapılan tarım ve hayvancılıktan kazanılan sınırlı gelir nedeniyle ortaya çıkan kaçınılmaz sonuç fakirlik olmaktadır.

Orman içi veya yanı köylerde hayat süren orman köylüsü ormana etki eden en önemli aktörlerden birisi olarak kabul edilmektedir. Sosyo-ekonomik olarak ormana muhtaç olan orman köylüsü, barınma ihtiyacını karşılamak için ormandan, beslenme ihtiyacını karşılamak için tarla açıp tarım yapmak suretiyle ormandan, hayvanlarını otlatmak için yine ormandan ve yine daha birçok ihtiyacı için ormanlardan yararlanmaktadır.

Türkiye’de orman kaynakları bağlamında çeşitli çatışma biçimlerine rastlanmakla beraber, en fazla etkiye sahip çatışma tipi orman köylüsü-orman yönetim arasında yaşanılan çatışmalar olmaktadır. Orman içerisindeki veya bitişigindeki köyler Türkiye Cumhuriyeti devleti kurulmadan ve teknik ormancılık uygulanmaya başlanmadan daha önceki tarihlerden itibaren yerlerindedir. Orman köylüsü olarak tanımlanan yerli insanlar, geliştirdikleri yerel kültür ve alışkanlıkların doğrultusunda geçmişten günümüze orman kaynaklarıyla iç içe yaşamışlar ve bu kaynaklardan geçimleri için faydalanmışlardır. Yöneticiler çoğu zaman ormanın aleyhine gerçekleşen bu çatışmaların sebeplerini ortadan kaldırıp, çatışmayı yönetebilmek adına yerel insanlara bazı haklar tanımışlar veya yasaklar koymuşlardır. Ama günümüzde geline nokta bu oldukça basit ve kolaycılık olarak nitelendirilebilecek önlemlerin istenilen etkiyi gösteremediği görülebilmektedir. Şöyle ki, orman işletmesi çalışanları zamanlarının önemli bir kısmını halen bu tür çatışmalarla ilgili konulara ayırmaktadırlar ve özellikle ormancılığın yoğun olduğu bölge adliyeleri bu sorunları çözebilmek için yoğun mesai harcamaktadır.

Yönetim, bir soruna en iyi çözümü bulmak için araştırma yapmak demek değildir. İletişim sorunlarına öncelik veren, sorunların çözümü için paylaşımcı ve geniş bakış açısına sahip uygun görüş stratejilerinin geliştirildiği sürekli bir öğrenme ve müzakere etme işlemidir.

Üstelik ülke çapında 7 milyon orman köylüsü yurttaşımızın sesi olacak, bu bekleyişi ekonomik güce, sürekliliğe dönüştürmek için atılacak adımları gerçekleştirecek bir siyasi irade olmadı.

Orman köylüsü ve orman idaresi arasında yaşanan çatışmaların ortaya çıkardığı fiili durum, sürdürülebilir orman yönetimi tanımı ve Türkiye ulusal ormancılık amaçları ile çelişmektedir. Bu durum yapılan planların uygulama başarısını muhtemelen önemli ölçüde düşürecektir. Dolayısı ile çatışma yönetimi bir önkoşul olarak önümüzde durmaktadır. Yeterli olmasa da bu ve daha önce yapılmış çalışmalar çatışma yönetimi konularında anahtar veriler sağlamaktadır. Konu ulusal boyutta ele alınarak orman köylüsü-orman idaresi arasındaki çatışmanın giderilmesi veya önemli ölçüde azaltılması mümkündür. Bu noktada şu tespitlerin yapılması zorunludur: "Orman köylüsü geçinmek için orman ekosistemine muhtaçtır. Yasal suç olan faaliyetler yerel kültürde suç kabul edilmemekte ve yerel insanlar bunu yapmaktan herhangi bir rahatsızlık duymamaktadır. Türkiye çeşitli özellikleri itibariyle bölgesel ve yöresel anlamda farklılık gösteren toplumların yaşadığı etnik zenginliğe sahip bir ülkedir. Aynı bölgenin illeri, ilçeleri, hatta köyleri bile birbirinden farklı ekonomik, sosyal ve kültürel yapıya sahiptir. Bu nedenle bu tarz çalışmalar ve projeler tüm yörelerde yapılarak benzerlik ve farklılıklar ortaya konmalı, çatışmaya sebep olan unsurlar açıklanmaya ve çözümlenmeye çalışılmalı, böylece gerçek anlamda katılımcı ve şeffaf bir plan anlayışı ile orman amenajman planları yapımına katkı sağlanmaya çalışılmalıdır.

2006'da çıkarılan kanunla "gayri safi milli hasılanın yüzde 1'inden aşağı olmayacak şekilde tarıma destek verilmesine" hükmedilmiştir. Ancak bu %1'lik pay çiftçilere ödenmemektedir.

Orman-köylü ilişkileri iyileştirilmeli, köylülere ormancılıkla ilgili bilgiler verilmeli, personelin halkla ilişkileri iyileştirilmeli, kanun ve yasalar hazırlanırken köylünün istekleri dikkate alınmalı ve personel üzerindeki her türlü baskı ve yaptırım önlenmelidir.

Toplumsal sorunların çözümü için gerekli olan adımları atmak devletin ve mevcut iktidarların Anayasal sorumluluğudur.

Bu nedenle ormanlarımızın, özel faydayı değil, sosyal faydayı en üst düzeye çıkarmak için işletilmesi ve orman köylüsü vatandaşların sorunlarının araştırılıp bu konuda gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

